

“Razvoj demokratskog učešća u Gradu Mostaru”

Uspostava deliberativnog postupka u Gradu Mostaru

- Metodologija rada i postupak pripreme
  - Odabir teme i učesnika
  - Pravilnik Skupštine građana Mostara

Metodologija rada i postupak pripreme (1)

10.mjesec 2020

1.mjesec 2021

- Uspostava ‘dizajn tima’ i razvoj metodologije za postupak vijećanja

1.mjesec 2021

5.mjesec 2021

- Stvaranje vizuelnog identiteta Skupštine, komunikacija i sastanci s novoizabranim dužnosnicima u Gradu Mostaru
- Odabir teme za vijećanje
- Pokretanje slučajnog odabira građana—učesnika Skupštine

Metodologija rada i postupak pripreme (2)

5.mjesec 2021

6.mjesec 2021

- Slučajni odabir učesnika Skupštine građana
- Organiziranje aktivnosti na jačanju kapaciteta sudionika procesa

7.mjesec 2021

Skupština građana se održava u Gradu Mostaru

- **Predstavljanje Završnog izvješća sa preporukama Vijeću i Upravi Grada Mostara**

Metodologija odabira teme za vijećanje

Odabir teme za vijećanje se vrši u četiri koraka kako bi se osigurao široko učešće i privrženost odabranoj temi od strane građana, kao i podrška Uprave i Vijeća Grada Mostara. Svaki korak sužava broj mogućih tema. Postupak odabira teme treba biti što transparentniji:

- 1. Otvoreni poziv za teme gdje svi građani Mostara mogu dati svoj prijedlog**
- 2. Radionica s nevladinim organizacijama i grupama građana, glasovanje**
- 3. Radionica s članovima Gradskog vijeća i Uprave Grada, glasovanje**
- 4. Anketa slučajno odabralih građana Mostara, odabir konačne teme**

Metodologija slučajnog odabira građana–učesnika Skupštine

Gradani Mostara–učesnici deliberativnog procesa kroz ‘Skupštinu građana’ su odabrani slučajnim uzorkom kroz dva koraka uz poštivanje demografskih kriterija:

- Slanje 5.000 pozivnih pisama-prijava za učešće domaćinstvima u Mostaru i prikupljanje osnovnih podataka potencijalnih učesnika (samo-prijavljivanje);
- Korištenje softvera za slučajni odabir za izvlačenje imena 40+8 građana na temelju postavljenih kriterija (statistički reprezentativan uzorak)

Kriteriji:

1. spol
2. starosna skupina
3. stupanj obrazovanja
4. gradsko područje (prebivalište)
5. zaposlenost
6. etnička/nacionalna pripadnost

Pravilnik Skupštine građana Mostara (1)

PRAVILNIK

Pravilnikom propisana su pravila za organiziranje i provedbu Skupštine građana Mostara, standardi Skupštine, te uloga svih aktera u procesu.

Elementi

- Standardi i tematski opseg Skupštine, te definicije;
- Uloga i zadaci Dizajn tima, Koordinacionog tima, Nadzornog tima i arbitraža;
- Uloga, prava i zadaci učesnika skupštine, kao i način njihovog odabira, te stručnjaka, facilitatora i promatrača;
- Program, način rada i glasovanja.

Pravilnik Skupštine građana Mostara (2)

Standardi

Standardi Skupštine su reprezentativnost, neovisnost, inkluzivnost, otvorenost, dovoljno vremena, transparentnost i vidljivost.

Tema

Ulice Grada Mostara su pune smeća i javni prostori se loše održavaju.

Kako Grad može poboljšati čistoću javnog prostora i učiniti ga prijatnijim?

Pravilnik Skupštine građana Mostara (3)

Dizajn tim

Uloga: sastavljanje pravila i procedure koji su sastavni dio Pravilnika; stvaranje metodologije za odabir teme za deliberaciju i dizajniranje procesa slučajnog odabira građana–učesnika

Koordinacioni tim

Uloga: organizacija i provedba procesa vijećanja kroz ‘Skupštinu građana’

Nadzorni tim

Uloga: da nadgleda tehničke aspekte i provedbu postupka vijećanja u skladu sa standardima i pravilima koja su utvrđena Pravilnikom.

Arbitraža

Uloga: vodi postupak arbitraže u slučaju neslaganja Nadzornog tima i Koordinacionog tima oko provedbe procesa u skladu sa Pravilnikom i standardima.